

GENERELT OM TILSYNSRÅDET FOR ADVOKATVIRKSOMHET

Tilsynsrådet for advokatvirksomhet har til oppgave å føre tilsyn med advokater, advokatforetak og rettshjelpere.

Tilsynsrådet har en rekke oppgaver knyttet til utstedelse av tillatelser til å drive som advokat, advokatfullmektig eller rettshjelper, samt tilsyn og kontroll med at advokat- og rettshjelpsvirksomhet drives i samsvar med regelverket. Oppgavene og vilkårene er beskrevet i domstollovens kapittel 11 og i Advokatforskriften av 20. desember 1996 nr. 1161.

Tilsynsoppgavene utføres blant annet ved at Tilsynsrådet og den revisor som Tilsynsrådet har engasjert, hvert år gjennomgår regnskaper, egenerklæringer og revisorberetninger fra alle advokater og rettshjelpere som er underlagt regnskaps- og revisjonsplikt.

Dersom kontrollen avdekker mangler eller mulige kritikkverdige forhold, kan Tilsynsrådet foreta bokettersyn. Bokettersyn vil også kunne bli iverksatt etter mottak av meldinger fra domstol, påtalemyndighet eller andre om mulige kritikkverdige forhold. I tillegg til slike bokettersyn gjennomfører Tilsynsrådet tilfeldige tilsynsbesøk. Det er en noe forenklet gjennomgang av utvalgte advokaters regnskap m.v. basert på stikkprøver.

Dersom noen som Tilsynsrådet fører tilsyn med har opptrådt i strid med lov eller forskrift, kan Tilsynsrådet meddele vedkommende en irettesettelse eller advarsel. I alvorlige tilfeller kan Tilsynsrådet fremme forslag til Advokatbevillingsnemnden om tilbakekall av advokatbevilling eller tillatelse til å drive rettshjelp.

Tilsynsrådet kan oppnevne forvalter for en advokatvirksomhet i tilfeller der virksomheten ikke blir forvaltet eller avvirket på annen betryggende måte. Tilsynsrådet fører register over alle landets advokater, advokatfullmektiger og rettshjelpere, og utsteder erklæringer vedrørende prøven for Høyesterett. I tillegg avgir Tilsynsrådet uttalelser til lovforslag og regelendringer i den grad det er av relevans for Tilsynsrådets virksomhet.

Beslutninger om bokettersyn, forvalteroppnevning og sanksjoner treffes normalt av Tilsynsrådets styre. Sekretariatet er delegert kompetanse til å treffe beslutninger i forbindelse med såkalte formalovertredelser, dvs. fristoversittelse med innlevering av

regnskap, egenerklæring og revisorberetning, manglende sikkerhetsstillelse og/ eller unnlatt betaling av bidrag til Tilsynsrådet og Disiplinærnemnden.

Tilsynsrådets styre

Tilsynsrådets styre består av tre medlemmer med personlige varamedlemmer som oppnevnes annet hvert år av Justis- og beredskapsdepartementet, jf. Advokatforskriften § 4-1, 2. ledd. Styrets leder skal være advokat. Et medlem skal være revisor og det tredje medlem stilles det ikke spesielle krav til i lovteksten, men det er forutsatt at vedkommende "nyter allmenn tillit".

TILSYNSRÅDETS SAMMENSETNING I 2016

Leder
Advokat Thomas Smedsvig

Varamedlem:
Advokat Anders Morten Brosveet¹

Styremedlem
Statsautorisert revisor
Helene Sundelin Johansen

Varamedlem:
Statsautorisert revisor
Eva Hammersland

Styremedlem
Professor Berte-Elen
Reinertsen Konow

Varamedlem:
Sorenskriver
Rolf Selfors

Godtgjørelsen til Tilsynsrådets styre fastsettes av Justis- og beredskapsdepartementet.

Revisor

Tilsynsrådets valgte revisor er PricewaterhouseCoopers AS, ved statsaut. revisor Cato Grønnern.

¹ Som nytt varamedlem fra 01.01.2017 er oppnevnt advokat Henrik Garmann

Sekretariatet

Tilsynsrådets daglige virksomhet ivaretas av et eget sekretariat. Advokat Hege Bjølseth er sekretariatets direktør. Sekretariatet har i 2016 bestått av 13 medarbeidere, hvorav seks er jurister. Virksomhetens forretningslokaler er i Oslo.

Gjennom samarbeidsavtale med Ernst & Young AS statsautoriserte revisorer, får Tilsynsrådet bistand ved kontroll av advokaters og rettshjelperes regnskapsførsel og behandling av betrodde midler. Samarbeidsavtalen med Ernst & Young AS ble i 2013 besluttet videreført etter ny anbudsrunde for fire nye år, fra og med 2014. For de tilfeller hvor Ernst & Young AS er inhabile eller det måtte foreligge interessekonflikt, har Tilsynsrådet inngått samarbeidsavtale med Stiansen & Co AS statsautoriserte revisorer.

TILSYNSRÅDETS SEKRETARIAT

Direktør
Hege Bjølseth

Assisterende direktør
Dag Eriksen

Tilsynsrådet har rutiner som skal sikre likebehandling av kjønn. Av sekretariatets 13 ansatte er fire menn.

Tilsynsrådets rettslige status

Forvaltningsloven og offentleglova gjelder for Tilsynsrådets virksomhet.

Tilsynsrådet er et uavhengig statlig organ underlagt Justis- og beredskapsdepartementet, og utøver sin saksbehandling som et selvstendig organ.

Domstolloven § 225 fjerde ledd angir uttømmende hvilke av Tilsynsrådets vedtak som kan påklages til Advokatbevillingsnemnden. Klage over avslag på innsynsbegjæringer behandles av Justis- og beredskapsdepartementet, jf. offentleglova § 32 og advokatforskriften § 4-2.

Finansiering

Tilsynsrådets virksomhet finansieres ikke over statsbudsjettet men ved lovpålagt årlig bidrag fra landets praktiserende advokater og rettshjelpere. Tilsynsrådets økonomi er nærmere omtalt i et eget kapittel senere i årsberetningen.

STYRELEDETS BERETNING

Tilsynsrådet har intensivert tilsynsaktiviteten i 2016. Tilsynsbesøkene har blitt mer målrettet og effektive. Oppmerksomheten har særlig vært rettet mot advokatenes etterlevelse av hvitvaskingsregelverket.

Tilsynsrådet besluttet i 2015 å øke antall tilsynsbesøk. Dette er forenklede ettersyn hos tilfeldig utvalgte advokater og kommer i tillegg til bokettersyn basert på bekymringsmeldinger eller mangelfulle regnskaper m.v. Den økede aktiviteten har fortsatt i 2016 samtidig som Tilsynsrådet har valgt å prioritere virksomhetstyper som anses som særlig risikoutsatte. Dette omfatter bl.a. nystartede virksomheter, advokatkontorer som driver med finansielle transaksjoner og kontorer hvor hvitvasking kan være en aktuell utfordring. Det har også blitt avholdt tilsynsbesøk hos flere av de større advokatfirmaene, med særlig fokus på foretakenes hvitvaskingsrutiner. Det er i løpet av året også avholdt en rekke tilsynsbesøk hos et utvalg av nystartede virksomheter med tanke på å kunne veilede foretakene i oppstartfasen.

Samlet har Tilsynsrådet i 2016 besluttet tilsynsbesøk som totalt omfatter 1133 advokater, mot 490 advokater i 2015. I samme periode er det besluttet gjennomført 22 bokettersyn som omfatter 35 advokater.

Tilsynsrådet vil i 2017 gjennomgå erfaringene fra den økede tilsynsaktiviteten både med tanke på å kartlegge hvilke type virksomheter hvor avvik forekommer mest og for å oppsummere erfaringene og aktivitetsnivået ut fra en kost/nytte betraktning. Ernst & Young AS som er oppdragsansvarlig revisor, er bedt om å analysere erfaringene fra tilsynsbesøkene med tanke på å kartlegge risiko for hvitvasking i ulike typer foretak og risiko basert på de tjenester som tilbys fra de større advokatfirmaene. Erfaringene skal også søkes utnyttet for å optimalisere tilsynsbesøkene både i opplegg og omfang.

Møter med Finanstilsynet og Økokrim har gitt oss verdifulle innspill og erfaringer på hvitvaskingsområdet. Tilsynsrådet har også avgitt høringsuttalelse til NOU 2015: 12 – hvitvaskingslovutvalgets delutredning I. For Tilsynsrådet har det vært viktig å påpeke negative konsekvenser av utvalgets forslag med tanke på Tilsynsrådets evne til å etterleve FATFs² anbefalinger.

Tilsynsrådet har også avgitt tilbakemeldinger til Justis- og beredskapsdepartementet om vårt oppfølgingsarbeid etter FATF-rapporten.

² Financial Action Task Force on Money Laundering som er OECDs gruppe mot hvitvasking av penger

22. juni 2016 arrangerte Tilsynsrådet et seminar, der foruten styret og sekretariatet også Advokatbevillingsnemnden deltok. Tema var blant annet advokatenes taushetsplikt, tilbakekall av advokatbevillinger samt effektivisering av tilsynsvirksomheten. Som oppfølging av sistnevnte tema har Tilsynsrådet utarbeidet konkrete mål for saksbehandlingstid som både bokettersyn, tilsynsbesøk og oppfølging av resultatene av disse vil bli målt mot.

Det har vært et ønske for styret at Tilsynsrådets virksomhet skal bli mer synlige og dermed spre kunnskap om våre oppgaver. Tilsynsrådet har derfor deltatt i den offentlige debatt med ulike innlegg som berører sentrale temaer for virksomheten vår.

Tilsynsrådet har også igangsatt arbeidet med å gjennomgå Tilsynsrådets praksis vedrørende tilbakekallstidens lengde, med sikte på å evaluere om det er behov for å endre denne. Dette er et arbeid som fremdeles pågår.

Thomas Smedsvig
Styrets leder

VIRKSOMHETEN I 2016

Tilsynsrådets styre har i løpet av året avholdt 11 ordinære styremøter. Av disse er to styremøter avholdt pr. telefon. I tillegg er det avholdt ett styremøte med settestyreleder.

Kontrollvirksomheten

Tilsynsrådets hovedoppgaver er å drive kontrollerende, forebyggende og skadebegrensende virksomhet. Dette gjøres bl.a. ved å påse at advokatene etterlever de sentrale rammevilkårene som er nedfelt for deres virksomhet. Den årlige gjennomgangen av innkomne egenerklæringer med revisoruttalelse er en sentral oppgave i denne sammenheng. Tilsynsrådet avholder i tillegg bokettersyn for mer inngående kontroll i saker hvor man har mottatt konkrete opplysninger eller bekymringsmeldinger som tilsier at det bør foretas en grundigere gjennomgang av virksomheten. Det avholdes også tilsynsbesøk ut fra en risikobasert tilnærming og på stikkprøvebasis.

Tilsynsrådet driver også informasjonsvirksomhet gjennom kurs, deltakelse i den offentlige debatt og veiledning til advokater og andre berørte.

Tilsynsrådet fører kontroll med at den som driver advokat- eller rettshjelpvirksomhet har stilt lovbestemt sikkerhet for sin virksomhet, og at virksomheten er organisert i samsvar med gjeldende regler.

Tilsynsrådet har landets eneste ajourførte register over praktiserende advokater og rettshjelpere. Domstoladministrasjonen får ukentlig ajourførte opplysninger om praktiserende advokater, advokatfullmektiger og rettshjelpere. Start og opphør av advokat- og rettshjelpvirksomhet ble frem til september 2016 kunngjort månedlig i Norsk Lysingsblad.

OECDs gruppe mot hvitvasking av penger

Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) avga i 2015 rapport fra Norge med anbefalinger til tiltak mot finansiering av terrorisme og skatteunndragelse. Enkelte av anbefalingene berører Tilsynsrådets virksomhet. Tilsynsrådet har i 2016 sendt tilbakemeldinger til Justis- og beredskapsdepartementet der vi har konkretisert Tilsynsrådets tiltak for å implementere FATF sine standarder i Tilsynsrådets arbeid i 2016. Justis- og beredskapsdepartementets var godt fornøyd med Tilsynsrådets rapport om det videre arbeidet i saken. Tilsynsrådet har i løpet av 2016 blant annet foretatt en kompetanseheving av våre ansatte på hvitvaskingsfeltet og vi har økt tilsynsvirksomheten med fokus på advokatvirksomhetenes tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering. Dette har gitt Tilsynsrådet et bedre bilde av hvilke utfordringer disse virksomhetene har med hvitvasking og hvordan de forholder seg til

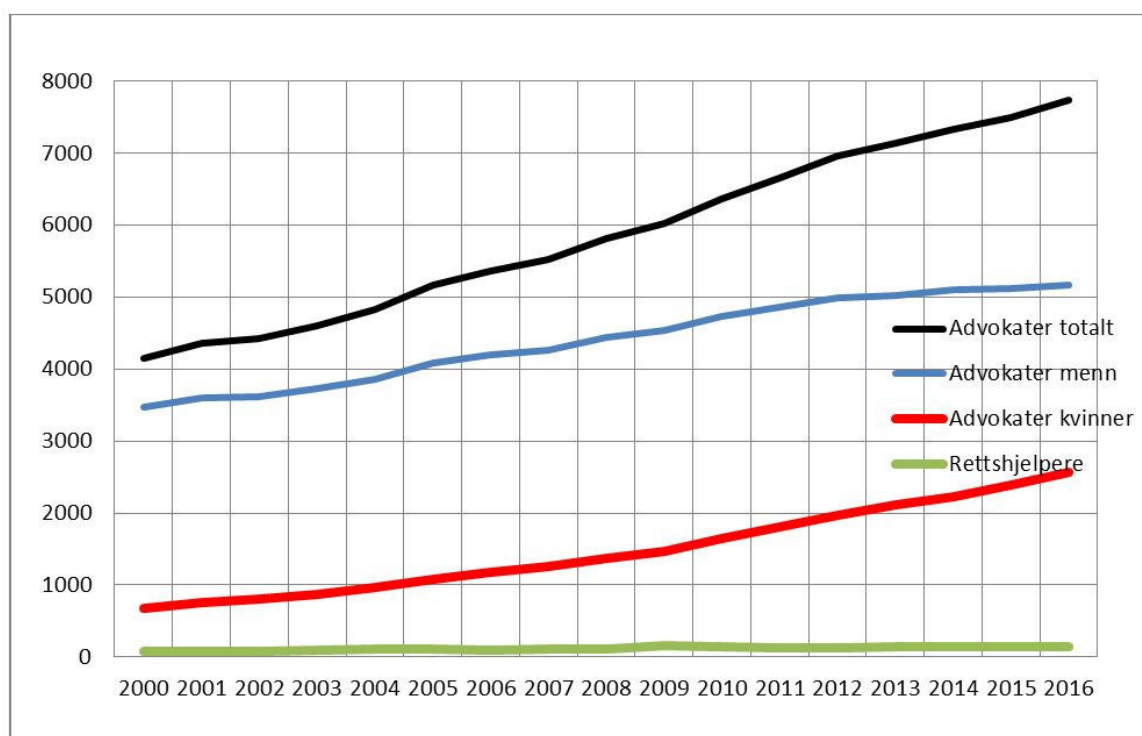
hvitvaskingsregelverket. Arbeidet danner også grunnlag for Tilsynsrådets videre arbeid på området – herunder utarbeidelse av en veileder for våre tilsynsobjekter som skal stå ferdig i løpet av 2017.

Tall i virksomheten fra 2016

Praktiserende advokater og rettshjelpere

Pr. 31. desember 2016 var 7738 personer registrert som praktiserende advokater; 5177 menn og 2561 kvinner. Tilsvarende tall pr. 31. desember 2015 var 7505 (5114 menn og 2391 kvinner). Tilsynsrådet har pr. 31. desember 2016 registrert til sammen 142 praktiserende rettshjelpere, inklusive advokater fra land utenfor EØS-området, som har adgang til å yte rettshjelp i Norge.

Det er registrert 16 spesielle rettshjelptiltak (deriblant Juss-Buss og Gatejuristen som er etablert i alle de større byene). Videre er det registrert 21 personer med advokatbevilling fra annen EU/EØS-stat, som driver virksomhet i Norge i kraft av denne.

Antall advokater og rettshjelpere 2000–2016

Bevillinger, tillatelser, autorisasjoner og erklæringer

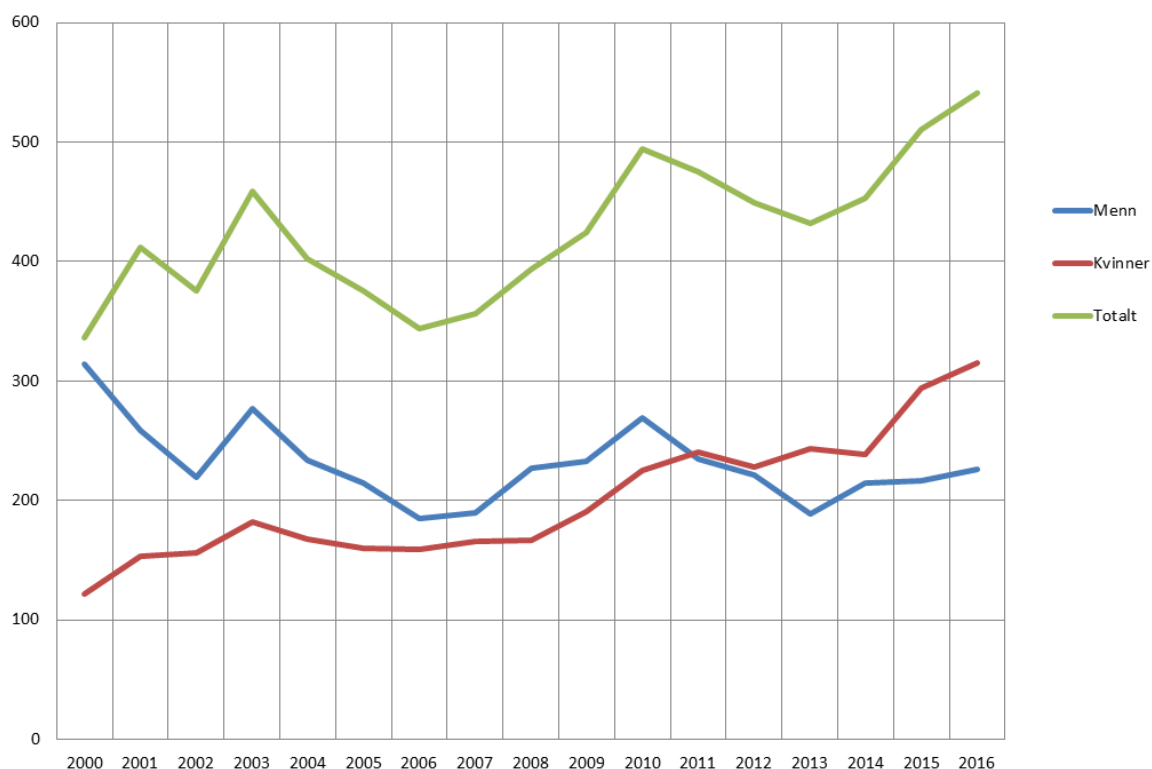
Det ble i 2016 utstedt 541 advokatbevillinger, 315 til kvinner og 226 til menn.

Det ble utstedt 57 erklæringer til advokater som skulle avlegge prøve for Høyesterett, hvorav 13 til kvinner og 44 til menn. Det er senere notert at 23 advokater ble gitt tillatelse til å opptre for Høyesterett.

I 2016 ble 678 personer autorisert som advokatfullmektiger, hvorav 393 kvinner og 285 menn.

Ni jurister ble gitt tillatelse til å yte rettshjelpvirksomhet med hjemmel i domstoloven § 218 annet ledd nr. 1 (jurister uten advokatbevilling). Det ble gitt fem rettshjelpstillatelser i medhold av domstoloven § 218 annet ledd nr. 3 (tilfredsstillende utdanning innenfor spesielle rettsområder).

Det ble utstedt fem tillatelser til utenlandske EU/EØS-advokater i medhold av § 218 annet ledd nr. 4. Det ble i medhold av samme bestemmelse utferdiget to tillatelser til advokater med statsborgerskap i land utenfor EU/EØS.

Nye advokatbevillinger 2000-2016

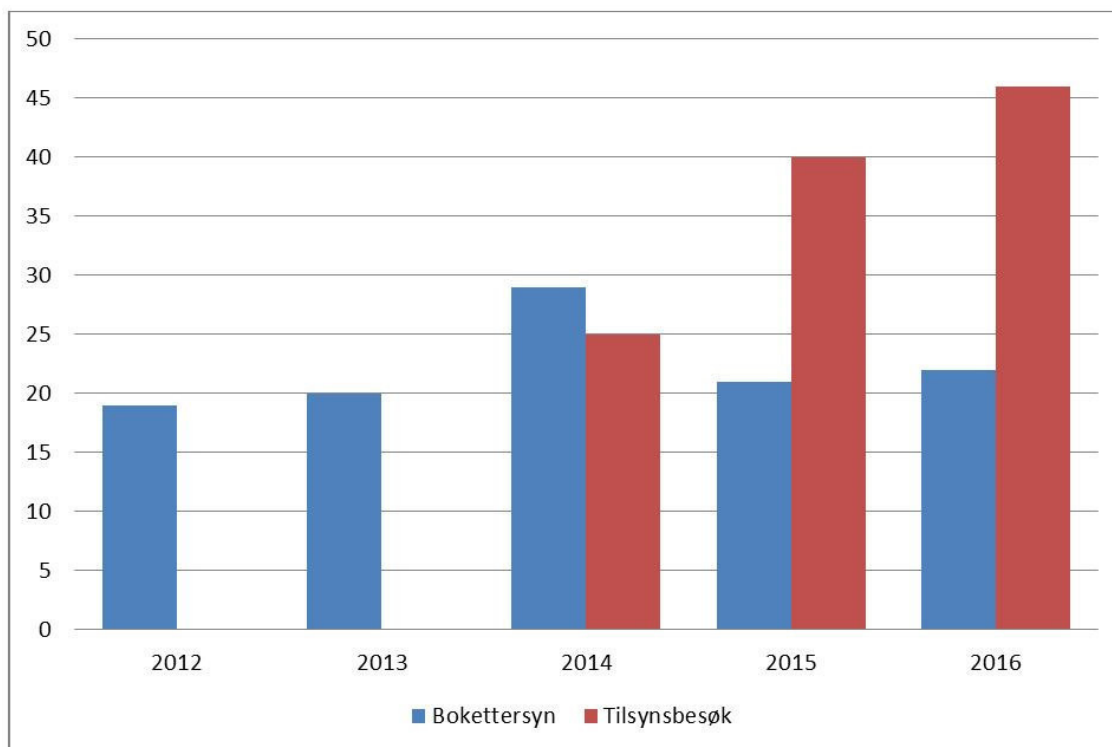
Innsendelse av egenerklæringer med revisoruttalelse og bidragsbetaling

Det ble registrert mottatt 4639 ordinære egenerklæringer med revisoruttalelse fra advokater/ rettshjelpere. På bakgrunn av det innsendte materialet ble 25 advokater bedt om å sende inn ytterligere informasjon og/eller dokumentasjon til Tilsynsrådets revisor.

Tilsynsrådet sendte ut til sammen 489 purringer til advokater og rettshjelpere med krav om betaling av dobbelt bidrag, som følge av oversittelse av fristen for innsendelse av egenerklæring med revisoruttalelse og/eller betaling av bidrag. Tallet i 2015 var 352.

Bokettersyn og tilsynsbesøk

Det ble besluttet gjennomført 22 ordinære bokettersyn i 2016, som omfatter 35 advokater, hvorav 28 har regnskaps- og revisjonsplikt. Det ble også besluttet 46 tilsynsbesøk hos til sammen 1133 advokater hvorav 706 hadde regnskaps- og revisjonsplikt.

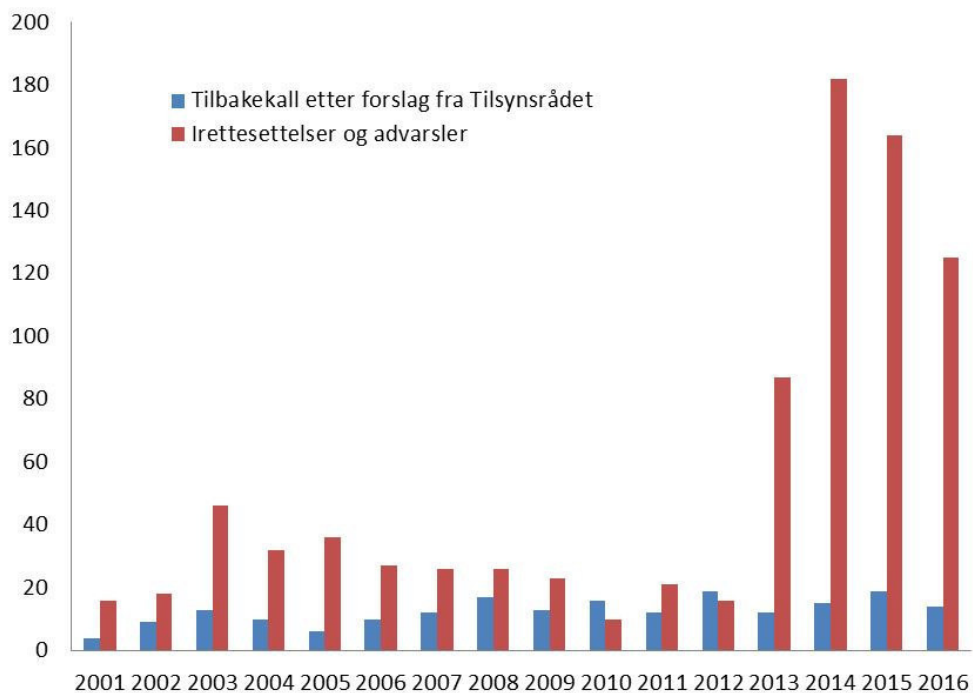

Antall bokettersyn og tilsynsbesøk 2012-2016

Meddelte reaksjoner

Tilsynsrådet har i 2016 meddelt 87 advarsler (106 advarsler i 2015) og 67 irettesettelser (58 irettesettelser i 2015) til advokater og rettshjelpere, jf. domstoloven § 225.

Av disse reaksjonene er 76 advarsler (99 advarsler i 2015) og 49 irettesettelser (50 irettesettelser i 2015) en følge av oversittelser av frister knyttet til betaling av bidrag til Tilsynsrådet og Disiplinærnemnden og/eller levering av egenerklæring med vedlegg (jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 2 og 3, jf. domstoloven § 225 tredje ledd). Dette betegnes som formalovertrедelser. Manglende innsendelse av egenerklæring med vedlegg vil likevel ofte være en sterk indikator på manglende ajourhold og kontroll med virksomheten.

Reaksjoner 2000–2016³

Til sammen 15 søknader om advokatbevilling ble vurdert av Tilsynsrådets styre i 2016. Av disse var 12 søknader om ny advokatbevilling etter tidligere tilbakekall⁴, hvorav åtte ble avslått. 3 av vedtakene ble påklaget til Advokatbevillingsnemnden, som stadfestet Tilsynsrådets vedtak i samtlige av sakene. Styret behandlet også to søknader om å bli autorisert som advokatfullmektig, hvorav en ble avslått og oversendt Advokatbevillingsnemnden. Nemnden opprettholdt Tilsynsrådets vedtak. Den andre søknaden om å bli autorisert som advokatfullmektig ble innvilget på det vilkår at vedkommende består egnethetsprøven, jf. domstoloven § 241, jf. advokatforskriftens § 9-7. Styret behandlet også en klage over avslag på søknad om rettshjelpstillatelse, som ble innvilget på det vilkår at vedkommende består egnethetsprøven, jf. advokatforskriften § 9-3 tredje ledd nr. 1.

Tilsynsrådet har i løpet av 2016 besluttet å politianmelde to advokater (fem saker i 2015).

Innberetninger fra Tilsynsrådet til Advokatbevillingsnemnden

Tilsynsrådet har innberettet 25 advokater til Advokatbevillingsnemnden med forslag om tilbakekall av advokatbevilling på grunn av ett eller flere av følgende forhold:

³ Styret har fra 2013 delegert til sekretariatet å meddele reaksjoner i saker vedrørende fristoversittelser (jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 2 og 3; irettesettelser og advarsler, jf. domstoloven § 225 tredje ledd). Dette var forhold som tidligere ble vurdert og avgjort av Advokatbevillingsnemnden etter innberetning fra Tilsynsrådet – og var da ikke omtalt i Tilsynsrådets årsberetninger. Dette er grunnen til en betydelig økning i antallet irettesettelser og advarsler fra Tilsynsrådet fra 2013. For Advokatbevillingsnemnden har det vært en tilsvarende reduksjon.

⁴ I Tilsynsrådets styremøte 22. september 2016 besluttet styret å delegere kompetanse til sekretariatet for å behandle søknader om ny advokatbevilling etter tidligere tilbakekall i "standardinnberetningssakene" inkludert formalovertrødelser, jf. dl. § 230 første ledd nr. 2 og 3.

- Ikke skikket til å drive advokatvirksomhet, og manglende slik tillit som er nødvendig i advokatyrrket, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 1.
- Mislighold av plikten til å stille sikkerhet og betale bidrag, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 2.
- Brudd på advokatforskriftens bestemmelser om advokatens regnskapsføring og behandling av betroede midler, herunder manglende innsendelse av egenerklæring med revisoruttalelse, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 3.
- Ikke gitt tilfredsstillende forklaring til Tilsynsrådet, Advokatbevillingsnemnden eller Disiplinærnemnden om forhold som vedrører advokatvirksomheten når vedkommende blir bedt om å gi slik forklaring, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 4.
- Utøver advokatvirksomhet i strid med reglene i domstoloven §§ 231 til 233, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 5.

I elleve av sakene var tilbakekallsforslaget begrunnet i domstoloven § 230 første ledd nr. 1. I de øvrige 14 sakene var forslaget om tilbakekall hjemlet i domstoloven § 230 første ledd nr. 2, nr. 3, eller nr. 4 eller i en kombinasjon av disse bestemmelsene.

Advokatbevillingsnemnden har i 2016 tilbakekalt 19 advokatbevillinger (20 tilbakekall i 2015).

I forhold til rettshjelpere har Tilsynsrådet i fire saker innstilt på at det blir nedlagt forbud mot å drive rettshjelpvirksomhet (jf. domstoloven § 219 tredje ledd, jf. domstoloven § 225 tredje ledd). Advokatbevillingsnemnden har nedlagt forbud i alle disse sakene.

Forvalter

Tilsynsrådet har i 2016 besluttet å oppnevne forvalter i 13 tilfeller. (10 tilfeller i 2015).

Søksmål

Det har blitt reist ett søksmål mot Tilsynsrådet i 2016. Saken gjaldt gyldigheten av tre av Tilsynsrådets vedtak om å meddele advarsel etter manglende betaling av forsinket innbetaling av lovpålagt bidrag til Tilsynsrådet og Disiplinærnemnden, samt forsinket innbetaling av tilleggsbidrag, jf. advokatforskriften § 4-3 annet ledd, jf. første ledd og advokatforskriften § 5-2 annet ledd, jf. første ledd. Tilsynsrådets ble frifunnet ved Oslo tingretts dom av 16. august 2016.

Tilsynsrådet ble også saksøkt sammen med Advokatbevillingsnemnden i en sak som gjaldt gyldigheten av nemndens vedtak om ikke å oppheve suspensjonen av en advokatbevilling. Han anførte blant annet at Tilsynsrådet pliktet å føre ham opp i sitt register over praktiserende advokater. Se nærmere omtale av saken i Advokatbevillingsnemndens årsberetning.

Tilsynsrådet har, i egenskap av å være sekretariat for Advokatbevillingsnemnden, også bistått nemnden i forbindelse med søksmål vedrørende deres vedtak. Disse søksmålene er omtalt i Advokatbevillingsnemndens årsberetning for 2016.

TILSYNSRÅDETS ØKONOMI

Tilsynsrådets virksomhet finansieres av årlige bidrag som landets praktiserende advokater og rettshjelpere plikter å betale. Bidraget fastsettes av Justis- og beredskapsdepartementet i samråd med Tilsynsrådets styre, jf. advokatforskriften § 4-3 første ledd i.f. Bidraget til Tilsynsrådet for 2016 var fastsatt til kr. 2 400,- og var uendret i forhold til 2015.

Tilsynsrådet mottok kr. 20.535.337,- i bidrag fra advokater og rettshjelpere i 2016. 398 advokater og rettshjelpere har betalt dobbelt bidrag som følge av fristoversittelser mht. bidragsbetaling og/eller innsendelse av egenerklæring med revisoruttalelse. 424 advokater og rettshjelpere har betalt halvt bidrag pga. kortere praksisperiode enn 6 måneder.

Tilsynsrådets styre avgjør plasseringen av Tilsynsrådets midler. Midlene har i 2016 vært plassert i bank samt i ulike fond.

Samlet godtgjørelse til styrets medlemmer var kr. 452.327,-.

Tilsynsrådet er i henhold til regnskapsloven ikke regnskapspliktig, men har likevel valgt å følge regnskapslovens bestemmelser.

Tilsynsrådets resultat for 2016 viser et overskudd på kr. 238.025,-. Egenkapitalen utgjør ved årsskiftet kr. 15.463.794,-. Det må her tas hensyn til periodiseringen ved at driftskapitalen innbetales i april/mai.

I samsvar med regnskapsloven § 3-3 bekreftes det at forutsetning om fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet.

Sykefraværet i virksomheten i 2016 utgjorde 9,4 %. Det har ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige skader eller ulykker i løpet av året. Arbeidsmiljøet betraktes som godt.

Virksomheten forurenses ikke det ytre miljø.

VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER OG MÅL

Advokatlovutvalget har i sin utredning NOU 2015:3 *Advokaten i samfunnet* foreslått at et nytt organ – Advokatsamfunnet – ivaretar tilsynet med landets advokater. Forslaget innebærer at Tilsynsrådet avvikles i sin nåværende form.

Lovutkastet kan innebære en spennende og utfordrende prosess som i stor grad vil påvirke tilsynsordningen og dermed Tilsynsrådets stilling på lengre sikt.

Tilsynsrådets arbeidsmengde er til en viss grad forutsigbar, og øker i takt med nye pålagte oppgaver samt stigende antall advokater og rettshjelpere.

Tilsynsrådet kan ikke pr. i dag se at det foreligger forhold som skulle påvirke Tilsynsrådets evne til å løse sitt samfunnsoppdrag kommende år.

Styret setter selv mål for sin virksomhet. Styret har for 2017 besluttet følgende særskilte mål:

- ✓ Opprettholde en høy faglig standard.
- ✓ Opprettholde det høye tilsynsnivået som ble etablert i 2016 og evaluere erfaringene fra 2016.
- ✓ Videreføre arbeidet med å korte ned saksbehandlingstid ved bokettersyn og tilsynsbesøk inkludert oppfølgingen av disse.
- ✓ Ferdigstille oppfølgingen knyttet til FATF (tiltak mot hvitvasking), herunder å utarbeide veileder for advokater og et internt strategidokument på området.
- ✓ Arbeide videre med prosjektet; forenkling og effektivisering gjennom elektronisk innsendelse av egenerklæringer med årsregnskap via Altinn.
- ✓ Iverksette arbeid med full digitalisering av alle søknadsprosesser.
- ✓ Vurdere øvrige effektivitetstiltak.

Oslo, 9.mars 2017

I styret for Tilsynsrådet for advokatvirksomhet

Helene Sundelin Johansen

Thomas Smedsvig - Berte-Elen Reinertsen Konow

Leder

Hege Bjølseth
Direktør

TILSYNSRÅDET FOR ADVOKATVIRKSOMHET

RESULTATREGNSKAP		2016	2015
	Note		
Bidrag fra advokater/rettshjelpere		20 535 337	19 791 100
Refusjonskrav vedr. bokettersyn	2	1 246 440	816 764
Refusjonskrav vedr. forvalterordning	2		941 237
Sum driftsinntekt		21 781 777	21 549 101
Lønnskostnad	3,6	-11 206 054	-10 685 363
Avskrivning på varige driftsmidler	1	-463 582	-478 172
Annen driftskostnad	2,6	-10 135 130	-11 031 845
Sum driftskostnad		-21 804 766	-22 195 381
Driftsresultat		-22 990	-646 280
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		8 743	150 876
Annen finansinntekt	5	252 271	19 091
Annen rentekostnad			
Resultat av finansposter		261 014	169 967
Årsresultat		238 025	-476 313
Overføres til annen egenkapital		-238 025	476 313

TILSYNSRÅDET FOR ADVOKATVIRKSOMHET

BALANSE	Note	2016	2015
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Aktiverte EDB-kostnader	1	995 024	1 209 305
Varige driftsmidler			
EDB-utstyr	1	3 956	48 051
Inventar og kontormaskiner	1	9 938	19 876
Sum anleggsmidler		1 008 917	1 277 231
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		741 659	1 135 666
Avsetning tap på fordringer		-383 451	-773 219
Andre fordringer		558 874	703 645
Forskuddsbetalt kostnad		45 651	51 358
Sum fordringer		962 733	1 117 450
Midler i fond			
Norske Pengemarked / Bank		3 745 345	3 589 603
Norske Aksjer		225 464	194 380
Utenlandske aksjer		650 063	701 815
Norske obligasjoner		3 477 506	3 373 099
Utenlandske obligasjoner		616 336	603 546
Totalt midler i fond	5	8 714 714	8 462 443
Kontanter og bank	4	8 163 432	9 202 997
Sum omløpsmidler		17 840 879	18 782 890
SUM EIENDELER		18 849 797	20 060 121
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	7	15 463 793	15 225 768
Sum opptjent egenkapital		15 463 793	15 225 768
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandører		563 618	1 077 913
Skyldig offentlige avgifter		1 025 973	953 296
Annen kortsiktig gjeld		1 796 412	2 803 145
Sum kortsiktig gjeld		3 386 003	4 834 354
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		18 849 797	20 060 120

Oslo, 09. mars 2017

Helene Sundelin Johansen

Thomas Smedsvig
Leder

Berte-Elen Reinertsen Konow

Hege Bjølseth
Direktør

TILSYNSRÅDET FOR ADVOKATVIRKSOMHET

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Inntektsføring

Inntektsføring skjer innenfor den regnskapsperioden som inntekten er opptjent.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Investeringer i fond er klassifisert som omløpsmidler og vurderes til markedsverdi.

Endring i markedsverdi inntektsføres som finansinntekt eller kostnadsføres som finanskostnad.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler som forringes i verdi avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Immaterielle eiendeler

Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig.

I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Løpende utskiftninger av Pc'er utgiftsføres i det levetiden ikke antas å overstige 3 år.

Fordringer

Kundefordringer (samtlige knyttet til bokettersyn og forvalteroppdrag) og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Ingen av fordringene forfaller om mer enn ett år.

Pensjoner

Forpliktelse eller pensjonsmidler knyttet til kollektiv forsikret pensjonsordning balanseføres ikke.

Note 1 Anleggsmidler

	Kontormøbler/ Inventar	Aktiverte EDB-kostnader	EDB-utstyr	Kontor- maskiner	Sum
Anskaffelseskostn. 01.01	1 000 466	7 624 927	797 785	433 954	9 857 132
Tilgang i perioden	0	195 267			195 267
Anskaffelseskostn. 31.12	1 000 466	7 820 194	797 785	433 954	10 052 399
Akk. avskrivninger	-990 528	-6 825 171	-793 829	-433 954	-9 043 482
Bokført pr. 31.12.	9 938	995 024	3 956	0	1 008 917
Årets avskrivninger	9 938	409 548	44 095		463 582
Avskrivningsprosent	33	20	33	33	

Note 2 Andre driftskostnader**Forenklede og vanlig bokettersynskostnader**

	2016	2015
Brutto kostnader	2 272 085	2 774 082
Innkrevde refusjoner	-1 246 440	-816 764
Nettokostnad	<u>1 025 645</u>	<u>1 957 318</u>

Forvalterkostnader

	2016	2015
Brutto kostn. forvalterordning	1 834 884	2 378 853
Innkrevde refusjoner	0	-941 237
Nettokostnad forvalterordning	<u>1 834 884</u>	<u>1 437 616</u>

Godtgjørelse til revisor

	2016	2015
Revisjonshonorar	<u>117 504</u>	<u>89 013</u>

Note 3 Lønnskostnader

Antall ansatte i 2016: 14 stk som tilsvarer 12,92 årsverk

Ytelsesbasert pensjonsordning omfatter alle ansatte og tilfredsstillende lovens krav til tjenestepensjonsordning

	2016	2015
Lønn	8 346 495	8 102 965
Trygderefusjon	-518 039	-632 095
Arbeidsgiveravgift	1 335 241	1 265 960
Pensjonskostnader	1 106 953	1 075 909
Styrehonorar TR	452 327	335 138
Styrehonorar ABN inkl. arb. avgift	228 910	238 393
Andre ytelser	254 167	299 093
	<u>11 206 054</u>	<u>10 685 363</u>

Ytelser til direktør

	2016	2015
Lønn	1 256 081	1 249 311
Pensjonskostnader	153 584	150 376
Annen godtgjørelse	13 476	14 447
	<u>1 423 141</u>	<u>1 414 134</u>

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til direktør, styrets leder eller andre nærstående parter.

Note 4 Kontanter og bank

	2016	2015
Kontanter	4 190	2 677
Bankinnskudd	7 652 092	8 692 284
Skattetrekkskonto	507 150	508 035
	<u>8 163 432</u>	<u>9 202 997</u>

Note 5 Finansinntekt/finanskostnad

	2016	2015
Markedsverdi		
Norske Pengemarked / Bank	3 745 345	3 589 603
Norske Aksjer	225 464	194 380
Utenlandske aksjer	650 063	701 815
Norske obligasjoner	3 477 506	3 373 099
Utenlandske obligasjoner	616 336	603 546
Total	<u>8 714 714</u>	<u>8 462 443</u>

Kostpris		
Norske Pengemarked / Bank	3 725 163	3 592 845
Norske Aksjer	198 017	198 017
Utenlandske aksjer	533 869	624 994
Norske obligasjoner	3 542 799	3 458 610
Utenlandske obligasjoner	616 499	616 499
Total	<u>8 616 347</u>	<u>8 490 965</u>

Avkastning		
Norske Pengemarked / Bank	78 658	60 884
Norske Aksjer	31 085	2 837
Utenlandske aksjer	48 248	8 962
Norske obligasjoner	104 407	-2 409
Utenlandske obligasjoner	12 790	-24 077
Megler honorar	-22 916	-27 106
	<u>252 272</u>	<u>19 091</u>

Note 6 Advokatbevillingsnemnden

	2016	2015
Styrehonorar og arb.avgift	228 910	238 393
Andre kostnader	79 402	106 339
Totalt	<u>308 312</u>	<u>344 732</u>

Note 7 Egenkapital

	2016	2015
Egenkapital pr. 01.01	15 225 768	15 702 081
Årets overskudd/underskudd	238 025	-476 313
Egenkapital pr. 31.12	<u>15 463 793</u>	<u>15 225 768</u>

Til styret i Tilsynsrådet for advokatvirksomhet

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Tilsynsrådet for advokatvirksomhets årsregnskap som viser et overskudd på kr 238 025. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av Tilsynsrådet for advokatvirksomhets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av Tilsynsrådet for advokatvirksomhet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og direktør (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo

T: 02316, org.no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til Tilsynsrådet for advokatvirksomhets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av Tilsynsrådet for advokatvirksomhets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om Tilsynsrådet for advokatvirksomhets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at Tilsynsrådet for advokatvirksomhet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av Tilsynsrådet for advokatvirksomhets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo 9. mars 2017

PricewaterhouseCoopers AS

Cato Grønnern
Statsautorisert revisor

